

**SCHRIFTELIJKE VRAAG**

nr. 844

van **TINNE ROMBOUTS**

datum: 24 augustus 2016

---

aan **JOKE SCHAUVLIEGE**

VLAAMS MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

---

*Toegankelijkheid bossen- en natuurgebied - Bivakzones*

Bivakzones zijn zones die ingericht zijn om kort te verblijven in harmonie met de directe natuurlijke omgeving. Om te vermijden dat bivakzones gezien worden als gratis campings zijn regels opgesteld. Zo mogen er bijvoorbeeld maximaal drie tentjes staan (tien personen) en mag men niet langer dan 48 uur blijven.

Respect voor de natuur groeit als je het kan beleven, daarom is het openstellen van bos- en natuurgebieden belangrijk om de beleefbaarheid te vergroten. Zo is reeds ingezet op de toegankelijkheid door een aanpassing van het toegankelijkheidsbesluit, waardoor alle openbare bossen toegankelijk zijn op de paden en wegen tenzij anders is aangeduid.

Maar meer openstelling mag niet ten koste gaan van de kwaliteit van de bos- en natuurgebieden. Het is daarom dat de oprichting van bivakplaatsen op een weloverwogen manier gebeurt, met een minimum aan luxe om de beleving zo echt mogelijk te maken en te vermijden dat bivakplaatsen gratis kampeerplaatsen worden.

In de krant van 16 augustus 2016 lezen we dat het Agentschap voor Natuur en Bos vreest dat bivakzones in Vlaanderen een trekpleister dreigen te worden voor barbecues en feestende jongeren.

1. a) Hoeveel bivakzones zijn er in Vlaanderen?  
b) Waar zijn ze gesitueerd? Graag een opdeling per provincie.  
c) Voor hoeveel personen bieden zij overnachtingsplaats?
2. Zijn er cijfers op basis van het logboek of schattingen van het aantal overnachtingen die plaatsvonden de afgelopen vijf jaar (totale aantal nachten per persoon, graag een opsplitsing per bivakplaats en per provincie)?
3. Wat zijn de motieven voor verblijf (logboek)?
4. Wat is het profiel van de grootste groep gebruikers (jongeren, middelbare leeftijd, ouderen, gezinnen, verenigingen, individuele overnachters, fietsers, ... )?
5. Hoeveel klachten kwamen binnen (sinds de opstart bivakplaats – heden, indien mogelijk graag een overzicht per bivakplaats, per provincie)?
6. In hoeveel van de gevallen werden officiële vaststellingen gedaan en een pv of GAS-boete opgesteld (sinds de opstart bivakplaats – heden, indien mogelijk graag een overzicht per bivakplaats, per provincie)?

7. Over welke soort inbreuken gaat het (sinds opstart bivakplaats – heden, indien mogelijk graag een overzicht per bivakplaats, per provincie)?
8. In hoeveel van de gevallen is er contact geweest met de overtreders ( sinds opstart bivakplaats – heden, indien mogelijk graag een overzicht per bivakplaats, per provincie)?
  - a) Voor de feiten?
  - b) Na de feiten?
9. Hoe werden de bivakzones geëvalueerd door ANB? Wat is de grootste meerwaarde?
10. Zitten er nog nieuwe initiatieven rond bivakzones in de pijplijn? Zo ja, waar worden ze gerealiseerd en welke timing is hieraan verbonden?

**ANTWOORD**

op vraag nr. 844 van 24 augustus 2016

van **TINNE ROMBOUTS**

---

1. a) Er zijn 16 bivakzones in Vlaanderen.  
b) Het gevraagde overzicht vindt u in bijlage 1.  
c) Per bivakzone wordt, afhankelijk van de plaatselijke situatie, nagegaan welke omvang deze kan hebben en dus hoeveel personen per bivakzone worden toegelaten. Meestal worden maximaal 3 tenten toegestaan en dit voor 48 uur (twee nachten). Er bestaat een aantal bivakzones met een grotere restrictie omwille van ecologische redenen.
2. Cijfers van overnachtingen worden niet overal op een systematische manier bijgehouden. De logboeken zijn een indicatie maar bieden geen volledig overzicht. In bijlage 2 vindt u het overzicht van de bij het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) beschikbare cijfers.
3. Redenen voor bezoek zijn meestal het meerdaags bezoeken (wandelen en fietsen) van een regio en het bewust opzoeken van de rust en de schoonheid van een landschap, een natuurdomein of een bos ('nachtje natuurbeleving'). In een beperkt aantal gevallen wordt op de bivakzone 'getraind' voor langdurige verblijven in het buitenland. In de schoolvakanties valt op dat jonge gezinnen de bivakzones bezoeken om er een 'uitje' in de volle natuur van te maken. Een deel van de gebruikers (varieert van zone tot zone tussen 5 en 30%) komt naar de bivakzone voor een (kleinschalig) feestje.
4. Mensen tussen de 15 en de 50 jaar maken gebruik van de bivakzones. Het gaat om schoolgaande jeugd, gezinnen met kinderen, koppels van alle leeftijden en individuele bezoekers. Meestal komt men met de wagen naar de bivakzone maar in schoolvakanties is het segment fietsers en wandelaars opvallend hoger. In die gevallen volgen de gebruikers vrijwel steeds een regionaal of internationaal (GR) knooppuntennetwerk.
5. De meeste klachten gaan over afval/zwerfvuil dat op de bivakzone blijft liggen. Gebruikers nemen niet altijd de moeite om hun afval terug mee naar huis te nemen. Als er vuil is achtergebleven, wordt dit zo snel mogelijk opgeruimd. Een andere voorkomende klacht is het gebrek aan degelijk sanitair, al blijken dergelijke klachten minder bij het vooropgestelde doelpubliek voor te komen. Een overzicht is niet beschikbaar.
- 6-8. Bij de Natuurinspectie werden nog geen officiële vaststellingen geregistreerd. Het optreden door lokale politie en het uitschrijven van PV's en GAS-boetes is bij het ANB niet gekend.
9. Op het vlak van beleving vormen de bivakzones een aantrekkelijke 'andere manier' om in contact te komen met de natuur. De grootste meerwaarde is jonge gezinnen met kinderen en jeugd in contact te brengen met de natuur en dit op een spannende, elementaire en rudimentaire manier. Het avontuurlijke van 'buiten leven', het nauwe contact met de natuur, de natuurwaarnemingen en de

natuurbeleving blijken vaak pluspunten. Een andere meerwaarde is het feit dat aan een beperkte niche 'trekkers' een netwerk ter beschikking wordt gesteld, om lokale of regionale trektochten te maken in eigen land. Kampeerders leren het bosgebied kennen op andere tijdstippen van de dag dan een 'gewone' wandelaar.

De locatiekeuze is zeer belangrijk. Niet te dicht bij grote woonkernen (hangjongeren), en liefst zo ver mogelijk van een openbare weg/parking. Dit helpt om oneigenlijk gebruik te beperken.

Anderzijds genereren bivakplaatsen soms overlast in de natuur en in sommige gevallen voor andere gebruikers en burens. Het onderhoud en de controle van de bivakzone vergt tijd en middelen.

10. Nieuwe initiatieven zijn bekend van de regionale landschappen Meetjesland en Zenne-Zuun-Zoniën en de steden Poperinge en Geraardsbergen. Deze initiatieven hebben zich tot op heden beperkt tot marktverkennd onderzoek. Verder bestaan er plannen in de Lembeekse bossen voor de inrichting van een bivakzone. In Limburg wordt een bivakzone voorbereid in Hamont-Achel (Warande). In de Liereman (Oud-Turnhout) is een bivakzone gepland. In het noorden van Turnhout en in het bos van Ravels zijn bivakzones opgenomen in het toegankelijkheidsreglement. De concrete uitwerking hiervan is nog niet ingepland.

## **BIJLAGEN**

1. Overzicht bivakzones in Vlaanderen per provincie
2. Overzicht aantal overnachtingen en personen per bivakplaats